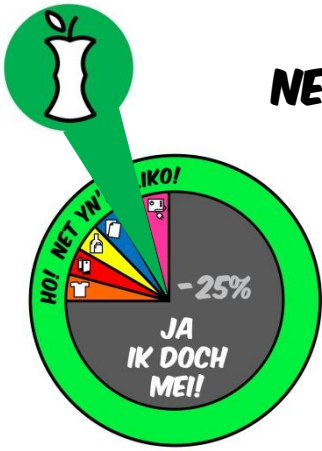

GROENTE, FRUIT- EN TUINAFVAL (GFT): NET YN 'E KLIKO.... MAAR GEBRUIK HET ZELF!

GROEN EN NIET GRIJS

40% van ons restafval bestaat uit GFT. Hier kun je geen compost meer van maken. Gooi GFT dus goed gescheiden weg!

DOE HET ZELF!

Van GFT kun je goede compost maken, heel nuttig voor het verbeteren van de grond. Het GFT dat je in de groencontainer door de gemeente laat ophalen wordt op een centrale plek verzameld en verwerkt tot compost. In het voorjaar bieden veel gemeenten de geproduceerde compost weer aan de bewoners aan. Die halen het op en gebruiken het in hun eigen tuin. Prachtig natuurlijk maar ondertussen is er heel wat energie en brandstof verstoekt. Een goede reden om eens te kijken wat je zelf kunt doen met GFT.

MAAK JE EIGEN COMPOST

In elke tuin is wel ruimte voor het maken van compost. Heb je maar weinig ruimte dan kun je kiezen voor een compostbak. Heb je meer ruimte dan kun je een 'compostfabriekje' starten. Heb je genoeg ruimte maar weinig tijd dan is misschien de composthoop voor 'luie composteerdere' iets voor jou. Je kunt bakken kopen maar je kunt ze ook zelf maken. Op internet is veel informatie te vinden, bijvoorbeeld op:

<http://www.artyfartyfarm.com/?page=master-of-the-moestuyn---de-composthoop> of <http://www.velt.nu/composteren> of <https://www.gamma.nl/klusadvies/tuin/stappenplan/compostbak-maken> of <https://www.landleven.nl/inspiratie/creatief/2010/juni/compostbak>

VERGISTEN KAN OOK

Al eens iets over Bokashi gehoord? Met Bokashi-emmers kun je keukenafval in huis verwerken, ook maaltijresten. Door het verse GFT-afval te mengen met een beetje Bokashi-starter gaat het afval fermenteren (vergisten) en niet rotten. Zo ontstaat er waardevol organisch materiaal dat je in je tuin kunt verwerken. Kijk bijvoorbeeld op <http://www.stadscompost.nl/index.php/how-to> Bokashi-emmers en -starter kun je kopen (zoek op internet) maar je kunt beide ook zelf maken.

ZWAMMENDE KOFFIE

Het is helemaal hip: paddenstoelen kweken op je eigen koffiedik. Simpel, snel en goedkoop kun je van een emmertje of zak koffie met gemak drie keer oesterzwammen oogsten. Koffieprut is de ideale ondergrond omdat het door het verhitten van de koffie al gepasteuriseerd is en vol voedingsstoffen zit. Probeer het, ze zijn echt lekker! Kijk hoe het moet op <https://www.oneworld.nl/food/diy-zelf-zwammen-kweken-op-koffie>

MEER WETEN?

Andere GFT-nieuwsbrieven Net yn'e Kliko
Boek: 'Een hoop leven' (Roelke Posthumus)
www.makkelijkemoestuin.nl
www.honetynekliko.frl